

Številka: Up-561/15-19

Datum: 8. 12. 2017

**ODKLONILNO LOČENO MNENJE SODNIČE
DR. ETELKE KORPIČ –HORVAT K ODLOČBI
ŠT. Up-561/15 Z DNE 16. 11. 2017**

1. Ustavno sodišče je sodbo Vrhovnega sodišča št. VIII Ips7/2015 z dne 25. 5. 2015 razveljavilo zaradi kršitve 22. člena Ustave in zadevo temu sodišču vrnilo v novo odločanje iz razloga nezadostne vsebinske obrazložitve.¹ Ta naj bi bila tako pomanjkljiva, da je Ustavnemu sodišču onemogočala, da bi opravilo preizkus odločitve z vidika prvega odstavka 23. člena Ustave.

2. V obravnavanem primeru gre za vprašanje, ali je dejansko prišlo do spremembe delodajalca oziroma prenosa dela podjetja po 73. členu ZDR (75. členu ZDR-1) in Direktive Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov (UL L 82, 22. 3. 2001, str. 98 – v nadaljevanju Direktiva 2001/23/ES), ki je bila v slovenski pravni red prenesena v navedenem členu ZDR oziroma sedaj veljavnem ZDR-1.²

---

¹ Glej odločbo št. Up-147/09 z dne 23. 9. 2010, 8. točka obrazložitve: "Obrazložena sodna odločba je bistveni del poštenega postopka. Z njo je sodišče dolžno na konkreten način in z zadostno jasnostjo opredeliti razloge, na podlagi katerih je sprejelo svojo odločitev. Z obrazložitvijo, ki tem zahtevam ne zadosti, sodišče krši 22. člen Ustave." Glej tudi A. Galič, Ustavno civilno procesno pravo, GV Založba, Ljubljana 2004, str. 282, in P. van Dijk in drugi, Theory and Practice of the European Convention on Human Rights, Kluwer Law International, Haag 1998, str. 437.

² Pritožnik je bil zaposlen v Banki Koper, d. d., Koper, kot borzni posrednik I. Banka je navedeno delovno mesto ukinila zaradi prenehanja opravljanja dejavnosti borznega posredovanja. Ker pritožnik ni sprejel drugega ponujenega ustreznega delovnega mesta, mu je Banka Koper odpovedala pogodbo o zaposlitvi iz poslovnega razloga, ker je ukinila dejavnost borznega posredovanja. Pritožnik je menil, da ne gre za ukinitve dejavnosti, ampak za spremembo delodajalca, kar bi mu omogočilo avtomatičen prehod k prevzemniku.

3. O vprašanih, kdaj gre za prenos podjetja ali dela podjetja, je SEU v skladu z Direktivo 2001/23/ES oblikovalo bogato sodno prakso. Za prenos je pomembno, da gospodarska enota ohrani svojo identiteto, se pravi, da gre za prenos organiziranega skupka virov zaradi opravljanja gospodarske dejavnosti; pri čemer ni pomembno, ali gre za glavno ali stransko dejavnost (točka a prvega odstavka 1. člena Direktive).³ SEU je s svojimi številnimi odločitvami polnilo 1. člen Direktive 2001/23/ES, kdaj se šteje, da gre za prenos gospodarske enote (organiziranega skupka virov), ki ohrani svojo identiteto.⁴ V glavnem velja, da so nacionalna sodišča dolžna presoditi vsak primer posebej s testiranjem različnih kriterijev. Pri presoji, ali gre za spremembo delodajalca, ni zadosti, da prevzemnik nadaljuje z enako ali podobno dejavnostjo, ampak je sprememba delodajalca odvisna tudi od drugih kriterijev, kot so prenos delavcev, vodstvenih delavcev, organizacija dela in metode poslovanja ter sredstva za delo (sodba SEU v zadevi *Süzen*, C-13/95, z dne 11. 3. 1997). V nekaterih dejavnostih je pomemben materialni substrat, premično in nepremično premoženje (sodba SEU v zadevi *Liikenne*, C-172/99, z dne 25. 1. 2001), v drugih pa so delavci (personalni substrat) ključni za opravljanje dejavnosti (sodba SEU v združenih zadevah *Hernandes Vidal*, C-127/96, C-229/96 in C-74/97, z dne 10. 12. 1998).⁵

4. V izpodbijani sodbi je Vrhovno sodišče prakso SEU, ki se nanaša na prenos podjetja oziroma dela podjetja, analiziralo in je možnost njene uporabe presojalo na obravnavanem, konkretnem primeru dejavnosti borznega posredovanja. Tako je Vrhovno sodišče pritožniku odgovorilo, da "Zgolj opravljanje storitev, ki so enake dejavnosti, ki jo je tožena stranka ukinila ne utemeljuje zaključka o pravnem prenosu dela podjetja". Razložilo je, da je pritožnikovo sklicevanje na sodbo v zadevi *Spijkers* (C-24/85) neutemeljeno, ker sta v zadevi *Spijkers* ključna kriterija za prenos materialna sredstva in prenos delavcev; v obravnavani zadevi pa ne gre za prenos materialnih sredstev niti delavcev ali organizacijskega ustroja. Po presoji Vrhovnega sodišča pa se "sredstva borznih komitentov ne more poenostavljeno šteti za sredstva lastna borznemu posredniku, saj je ta v položaju fiduciarja zaupanih sredstev strank" (14. točka obrazložitve). Prenos strank je bil izveden na prostovoljni ravni, pa tudi sicer le prenos strank ne zadošča za utemeljitev pravnega prenosa podjetja po Direktivi 2001/23/ES in 73. členu ZDR, je zapisalo Vrhovno sodišče v 16. točki

---

³ Glej D. Senčur Peček, *Zakon o delovnih razmerjih s komentarjem*, GV Založba, Ljubljana 2016, str. 429.

⁴ Menim, da pojem "organiziranega skupka virov," ki je določen v b točki prvega odstavka 1. člena Direktive 2001/23/ES ni neznan pojem niti nedoločen pravni pojem, saj ga je SEU pomembno zapolnilo s kriteriji (premoženje, delavci, idr.), ki so pomembni za prenos delodajalca. Da se bo navedena sintagma še dopolnjevala z novimi presojami SEU pa obstaja velika verjetnost, vendar to ne pomeni, da gre za nedoločen pravni pojem ali neznan pojem. Da gre za spremembo delodajalca je pomembno, da se organizirani skupek virov ohrani kot gospodarska enota.

⁵ Glej D. Senčur Peček, *Aktualna vprašanja spremembe delodajalca, Delavci in delodajalci*, št. 2–3 (2010), str. 301–303.

obrazložitve. Po stališču Vrhovnega sodišča dejstvo, da gre za prostovoljni prehod strank, zadošča, da se ta okoliščina ne šteje za bistveno, ne glede na to, da je prešlo k drugi pravni osebi 91 % strank. Vrhovno sodišče posebej navede, da drugega kriterija, ki bi kazal na prenos gospodarske entitete oziroma organiziranega skupka virov, ni ugotovilo. Razložilo je tudi, zakaj v obravnavani zadevi niso uporabljivi primeri sodb SEU v zadevah: *Allen*, C-234/98, *Hidalgo in Ziemann*, združeni zadevi C-173/96 in C-247/96, *Merckx in Neuhuys*, združeni zadevi C-171/94 in C-172/94 (14. in 15. točka obrazložitve).

5. Po presoji Vrhovnega sodišča so odločitve SEU, ki jih je povzelo v sodbi, omogočile presojo dejanskega stanja z vidika prenosa dela podjetja. Zato je menilo, da je dosedanja praksa SEU zajela upoštevne kriterije za ohranitev identitete gospodarske enote in je zato zadostna za presojo v obravnavanem primeru, da je lahko razložilo in odgovorilo pritožniku, da ne gre za prenos dela podjetja, ker se v obravnavanem primeru identiteta ni ohranila. Ni se ohranila zato, ker niso izpolnjeni temeljni kriteriji za prenos, ker se v obravnavani zadevi ni preneslo premoženje, sredstva strank pa se ne morejo šteti za sredstva borznega posrednika, prenos delavcev ni bil opravljen, prenos strank pa ni ključen, ker je ta temeljil na prostovoljni odločitvi in prenos strank tudi sicer sam po sebi ne pomeni ohranitve identitete. Le prenos dejavnosti je isti, ta pa ni zadosten kriterij za obstoj instituta spremembe delodajalca (16. točka obrazložitve). Vrhovno sodišče ni opravilo zgolj analizo sodb SEU, ki se nanašajo na spremembo delodajalca, ampak je iz odločitev SEU sklepalo na obravnavani primer z upoštevanjem ključnih kriterijev, pomembnih za spremembo delodajalca. Menilo je, da je s tako obrazložitvijo zadostilo pogoju, določenem v 2. točki tretjega odstavka 267. člena PDEU, "da je upoštevna določba prava Evropske unije že bila predmet razlage SEU," zaradi česar je odločilo, ne da bi predložilo SEU predhodno vprašanje, in je samo izreklo sodbo.

6. Menim, da pravno stališče, ki ga je v obravnavani zadevi zavzelo Vrhovno sodišče in po katerem se presoja kriterij obrazloženosti, zadošča za standard zadostne obrazloženosti.⁶ Tako po doktrini Ustavnega sodišča kot po doktrini Evropskega sodišča za človekove pravice obrazložitev mora vsebovati tiste pravne razloge, ki so ključni za odločitev; obseg razlogov pa je odvisen od narave in odločitve okoliščin posameznega primera.⁷ Menim, da je Vrhovno sodišče temu standardu zadostilo, saj ni spregledalo bistvenih kriterijev, ki so pomembni za prenos podjetja, do njih se je opredelilo in navedlo razloge za svojo odločitev. Iz sodbe Vrhovnega sodišča izhaja, da je svojo odločitev gradilo na kriterijih, ki po sodni praksi SEU in Direktivi 2001/23/ES veljajo za prenos dela podjetja. Razlogi, da ne gre za spremembo

---

⁶ Glej T. Šorli, Standard obrazloženosti sodnih odločb v civilnih zadevah (s poudarkom na praksi Ustavnega sodišča Republike Slovenije), mag. naloga, Ljubljana 2015, str. 20–49.

⁷ Glej odločbo št. Up-147/09 z dne 23. 9. 2010 (8. točka obrazložitve), sodbo ESČP v zadevi *Salov proti Ukrajini* z dne 6. 9. 2005 in druge. Glej tudi 6. člen EKČP. Glej tudi A. Galič, nav. delo, str. 282, in P. van Dijk in drugi, nav. delo, str. 437.

delodajalca, so iz izpodbijane sodbe vidni (glej 4. točko). Na podlagi dosedanje prakse SEU je Vrhovno sodišče navedlo, kdaj se ohranja gospodarska celota, kar pomeni, da gre za spremembo delodajalca. Upoštevati je treba tudi, da gre za primer, ko je Vrhovno sodišče pritrdilo pravnemu stališču nižjih sodišč in je zato pritožnik lahko jasno razbral in razumel razloge za sporno pravno stališče, saj je že ugotovil iz sodb nižjih sodišč, zakaj niso izpolnjeni pogoji za spremembo delodajalca.⁸ Ti razlogi tudi niso arbitrarni ali očitno napačni. Gre za razloge, ki jih je po moji oceni mogoče zagovarjati. Vrhovno sodišče bi lahko zavzelo tudi drugačno pravno stališče, na primer, da pri borznem poslovanju prenos strank pomeni zadostni kriterij za prenos dela podjetja. Vendar pravno stališče, ki ga je Vrhovno sodišče zavzelo in po moji oceni zadostno obrazložilo, je drugačno. Ali je sprejeto stališče pravilno, sodi v presojo materialnega prava EU, kamor pristojnost Ustavnega sodišča ne seže.

7. Poleg vsega zgoraj navedenega se mi zdi pomembno poudariti še naslednje. Res se SEU v dosedanjih odločitvah ni posebej opredelilo, kateri kriterij je ključen pri prenosu dejavnosti pri borznem posredovanju, vendar menim, da to ne pomeni, da bi se SEU moralo opredeliti do vsake dejavnosti, da bi lahko nacionalno sodišče izreklo sodbo. To bi bilo praktično tudi nemogoče glede na številne dejavnosti in glede na pojem "pravni prenos", ki tako po 73. členu ZDR (75. členu ZDR-1) kakor tudi po sodni praksi SEU zajema spremembe predpisov, odločitve sodišč, sklepanja pravnih poslov in statusne spremembe, ki nastajajo pri poslovanju različnih subjektov in lahko pomenijo spremembo delodajalca.⁹ Specifičnih primerov, kot je obravnavani, je veliko in menim, da je prav, da nacionalna sodišča z upoštevanjem prakse SEU, ki se je izoblikovala pri posameznih institutih, v obravnavanem primeru pri presoji, kdaj gre za prenos podjetja ali dela podjetja, uporabijo logiko SEU in razrešijo konkreten primer. Gre za razlagalna vprašanja, ki temeljijo na utečenih razsodbah SEU. V okvirih pravnega reda EU in sprejetih odločitev SEU mora biti nacionalnim sodiščem dopuščen prostor lastne razlage, polje proste presoje pri razlagi in uporabi prava EU. Ustavnosodne presoje jih pri tem ne bi smele zavirati.

8. To so razlogi, zakaj sem menila, da je Vrhovno sodišče svojo odločitev v zadostni meri prilagodilo pravu EU, da je zadostilo merilu bistvenosti in minimalnim standardom obrazložitve.

Dr. Etelka Korpič – Horvat
Sodnica

---

⁸ Glej odločbo št. Up-1273/09 z dne 13. 10. 2011. Glej pritrdilno ločeno mnenje sodnika Jana Zobca k zadevi št. Up-147/09 z dne 11. 10. 2010.

⁹ Glej sodbo SEU v zadevi *Allen in drugi*, C-234/98, iz katere izhajajo, da se pojem "pravni prenos" upošteva za vse pravne spremembe delodajalca (17. točka obrazložitve).

RS
US